

	Doküman Adı:	Doküman No :	PR 35 - RH 02
	ORGANİK BİTKİSEL ÜRETİM BİLGİLENDİRME	Yayın Tarihi :	23.04.2018
		Sayfa No :	1 / 1
		Revizyon No :	01
		Revizyon Tarihi:	14.07.2018

Sayın İlgili,

Bu bilgilendirme dökümanında organik bitkisel üretime yeni başlayacak üreticileri bilgilendirmeye yönelik önemli konulara yer verilmiştir. Ayrıca size kontrol öncesi hazırlamanız üzere aşağıdaki dökümanlar ekte gönderilecektir. Bu dökümanların doldurulması ile ilgili bilgileri de bu bilgilendirmenin son kısmında bulabilirsiniz.

Önemli not: Bu doküman bilgilendirme amaçlıdır. Organik tarım yapmaya karar veren her müteşebbis ve üretici ilgili mevzuatlar hakkında bilgi sahibi olmakla yükümlüdür. Aşağıda ilgili yönetmeliklere ulaşabileceğiniz web sayfası linkleri mevcuttur;

TR yönetmeliği: <https://www.tarim.gov.tr/Mevzuat/Yonetmelikler>

AB Yönetmeliği: <http://eur-lex.europa.eu>

Ekte gönderilen dökümanların listesi

Bireysel Bitkisel Üretim Projeleri	Grup Bitkisel Üretim Projeleri
1. Operatör profili ve eki (Tek üreticili bitkisel üretim projeleri için) 2. Örnek arazi planı 3. Tr yönetmeliğine göre müşterilerle yapılan sözleşme 4. Fason işletme sözleşmesi 5. Yıllık güncelleme formu 6. Bakım sözleşmesi	1. Operatör profili ve eki (Grup bitkisel üretim projeleri için) 2. Örnek arazi planı 3. Tr yönetmeliğine göre müşterilerle yapılan sözleşme 4. Fason işletme sözleşmesi 5. Yıllık güncelleme formu (Bitkisel Ürt.) 6. Bakım sözleşmesi 7. Üretici-Müteşebbis arasındaki sözleşme 8. Tarımsal işletme formu (Bitkisel Ürt.)

1-ORGANİK BİTKİSEL ÜRETİME BAŞLAMA ESASLARI

Genel olarak organik tarıma başlama ile ilgili esaslar **18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Organik Tarım Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik'** in (Bundan sonra Org-TR Yön. olarak isimlendirilecektir.) 6. Maddesinde açıklanmıştır. Buna göre ;

a) Organik tarım faaliyetinde bulunmak isteyen ve faaliyet alanına göre Bakanlık ilgili kayıt sistemine kayıtlı olan müteşebbis, aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile kontrol ve sertifikasyon kuruluşuna veya kontrol kuruluşuna başvurur. (Ref: Org-TR Yön., Md. 6, 1. Fıkrası, a bendi) (Burada belirtilen doküman **bitkisel üretim** için ÇKS kayıdır. Aşağıda belirtilen belgeler ilgili yönetmelik bendindeki **bitkisel üretim** ile ilgili olan belgelerdir.)

1) Müteşebbisin adı, adresi, T.C. kimlik numarası ile varsa vergi numarası, yabancı gerçek kişilerde ise yabancı kimlik numarasını içeren kimlik bilgi ve belgeleri,

2) İşletmenin yeri ve konumuna dair bilgiler,

b) Organik tarım faaliyetinde bulunmak isteyen müteşebbis, başvurduğu yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapar. Müteşebbis, organik tarım faaliyetini bireysel olarak yapabildiği gibi, üretici grubu ile

de yapabilir. Üretici grubu, organik tarım faaliyetini ancak tüzel kişiliği haiz kurum ve kuruluşlar altında yapabilir. Müteşebbis, organik tarım faaliyetini üretici grubu ile yapıyorsa her bir üretici ile sözleşme imzalamak zorundadır. Bu durumda müteşebbis, üretici grubu adına yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapar. Üretici grubu içinde yer alan çiftçiler, müteşebbis olarak değerlendirilir ve bir kod verilerek kayıt altına alınır. Müteşebbis; aracı tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler ile de sözleşme yapar. Fason üretim yapan işletmeler de organik tarım kontrol sistemine dâhildir. Üretici grubunun oluşturulması ve faaliyetleri ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile belirlenir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 6, 1. Fıkrası, b bendi)

c) Yetkilendirilmiş kuruluş, her bir üretim aşaması için, ayrı ayrı sözleşme yapabileceği gibi, her faaliyeti ayrı ayrı belirtmek kaydıyla tek bir sözleşme de yapabilir. Yetkilendirilmiş kuruluş, müteşebbise ister bağımsız, ister üretici grubu dâhilinde olsun, Bakanlıkça hazırlanacak ve yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirilecek kodlama sistemine göre, bir kod numarası verir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 6, 1. Fıkrası, d bendi)

2-KONTROL ÖNCESİ MÜTEŞEBBİSİN TEMİN ETMESİ GEREKEN BELGELER

Organik **Bitkisel üretim** kontrolü için gerekli bilgi ve belgeler aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md.35. 1. Fıkrası)

a) Müteşebbisler, yaptıkları organik faaliyetleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgeleri, sözleşmeli olduğu kontrol ve sertifikasyon kuruluşu veya kontrol kuruluşuna vermek ve işletmesinde bulundurmamak zorundadırlar. (Ref: Org-TR Yön., Md.. 35. 1. Fıkrası a. Bendi) (Aşağıda belirtilen belgeler ilgili yönetmelik bendindeki **bitkisel üretim** ile ilgili olan belgelerdir.)

1) İşletmenin adı, adresi, kapasite bilgileri, hukuki durumuna ait bilgi ve belgeler, sözleşme tarihi, imzalanan sözleşme metni, organik tarıma geçişin başladığı tarih, sözleşme tarihine kadarki arazi geçmişine ait bilgiler,

2) Faaliyet alanı,

3) İşletmede daha önce uygulanan üretim metodu,

4) İşletmenin ve işletme binalarının planları,

5) Arazi parselleri veya alana dair tüm plan ve krokiler,

6) İşletmenin mevcut makine ve ekipman donanımı,

7) İşletmenin konumu, kullanılan depoların tanımı ve amaca uygunluğu,

8) Ürün münavebe planı,

9) Kullanılacak tüm girdilere ait kayıt defterleri,

10) İşletmenin malları, dışarıdan satın alınan malları içeren alım ve satım defterleri,

11) Ürün çıkış planı, ürünün niteliği, stok durumu, miktarı, ambalajlama şekli ve materyali,

b) Müteşebbis, faaliyet alanı ile ilgili bilgileri kapsayan organik tarıma geçiş ve üretim planları hazırlar.

3-ORGANİK BİTKİSEL ÜRETİM' IN ESASLARI

Organik tarımın genel kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. fıkrası)

a) Bu Yönetmelikte belirtilen kurallara uymak kaydıyla tüm ülke sathında organik tarım metodu uygulanabilir. Müteşebbis, çevresel kirlilik riski bulunan alanlarda bulaşma riskini değerlendirir ve gerekli tedbirleri alır. Alınan tedbirlerin yeterliliğine yetkilendirilmiş kuruluş tarafından kontroller sırasında karar verilir.

b) Organik tarım faaliyetleri, müteşebbis ile yetkilendirilmiş kuruluş arasında imzalanan sözleşmeye dayalı olarak yürütülür. Bu sözleşme; tarımsal faaliyetin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacağını belirleyen yazılı anlaşmayı ifade eder. Yetkilendirilmiş kuruluş sözleşme yaptığı müteşebbis ile ilgili bilgileri kırk beş gün içerisinde OTBİS'e kaydeder.

c) Konvansiyonel üretimde kullanılan binalar, alet ve ekipmanlar temizlenip dezenfekte edildikten sonra organik üretimde kullanılır.

ç) Organik tarım faaliyetlerinin tüm aşamaları kayıt altına alınarak izlenebilirlik temin edilir.

d) Kısmen veya tamamen GDO' lardan elde edilen, GDO içeren veya GDO' lardan oluşan gıda, yem, gıda katkı maddesi, bitki koruma ürünleri, gübreler, toprak düzenleyiciler, tohumlar, mikroorganizmalar, hayvan sağlığı için kullanılan ürünler ve hayvanlar organik tarımda kullanılamaz.

e) Gıda ve yem olmayan organik dışı ürünleri kullanan müteşebbisler, satıcıdan tedarik edilen ürünün GDO' lardan ya da GDO' lar tarafından üretilmiş ürünlerden üretilmediğini bu Yönetmeliğin Ek-12' sinde yer alan Satıcı Beyannamesi ile teyit edilmesini sağlamaktır.

f) Tamamen organik üretim yapılmayan çiftlikler, birbirinden açık bir şekilde ayrılmış bölümlere veya su ürünü üretim alanlarına bölünebilirler. Bu alanlarda; hayvancılık yapıyorsa birbirinden farklı türler bulunur. Su ürünleri üretimi söz konusu ise, üretim alanları arasında fiziksel ayrımın olması kaydıyla aynı türler bulunabilir. Bitkisel üretim söz konusu olduğunda, birbirinden kolayca ayrılabilen çeşitler bulunmalıdır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. Fıkrası, f bendi)

g) Bir çiftliğin bütün bölümlerinin organik üretim için kullanılmadığı yerlerde, müteşebbis organik birimler için kullanılan araziye, organik birimler tarafından üretilen hayvanları ve ürünleri, organik olmayan birimler için kullanılan ya da bunlar tarafından üretilen ürünlerden ayırır ve bu ayrımı gösterecek kayıtları düzgün bir şekilde tutar. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. Fıkrası, g bendi)

ğ) Organik tarımda yenilenemez kaynakların ve çiftlik dışı girdilerin kullanımı minimum düzeyde tutulur. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. Fıkrası, ğ bendi)

h) Bitkisel ve hayvansal orijinli ürünlerin ve atıkların tarımsal faaliyette girdi olarak kullanmak üzere geri dönüştürülmesi sağlanır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. Fıkrası, h bendi)

ı) Organik tarımsal üretim ile ilgili kararlarda yerel ve bölgesel ekolojik dengenin dikkate alınması gerekir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 5, 1. Fıkrası, ı bendi)

Organik tarımda geçiş süreci ile ilgili kurallar aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 7, 1. Fıkrası)

a) Organik tarım faaliyeti yapılan alanlar geçiş sürecine alınır. Bitkisel üretimde organik tarıma başlanmasından on iki ay sonra elde edilen ürünler geçiş süreci ürünü olarak değerlendirilir. Geçiş süreci ürünü, "Organik tarım geçiş süreci ürünüdür" etiketiyle pazarlanır. (

b) Organik tarım geçiş süreci kapsamında bu Yönetmelikteki tüm kurallar uygulanır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 7, 1. Fıkrası, b bendi)

c) Kısmen organik tarım yapılan ya da organik tarıma geçiş sürecinde bulunan bir çiftlik ya da üretim biriminde, çiftçi organik olarak üretilen ürünler ile geçiş süreci ürünleri birbirinden ayırt edilebilecek şekilde tutar ve bu ayrımı gösterecek kayıtlara sahip olur.

Organik bitkisel üretim kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 8, 1. Fıkrası)

a) Organik bitkisel üretimde toprağın biyoçeşitliliğini geliştiren, toprağın organik maddesini koruyan veya artıran, toprağı sıkıştırmayan ve erozyonu engelleyen toprak işleme teknikleri kullanılır. Organik tarımda kullanılan üretim teknikleri çevre kirliliğini engellemeli veya minimuma indirmelidir.

b) Organik olarak değeriendirilecek bitkisel ürünler için, tek yıllık bitkilerde ekim tarihinden itibaren en az iki yıl, mera ve yem bitkilerinde yem olarak kullanılmasıdan önce en az iki yıl, yem bitkisi dışındaki çok yıllık bitkilerde ise ilk organik ürün hasadından önce üç yıllık geçiş sürecinin uygulanması gerekir.

c) Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu veya kontrol kuruluşu; arazinin önceki yıllardaki kullanım durumu, yapılan uygulamalar, bölgedeki genel durum ve yetiştirilen ürünler, risk durumları, konu ile ilgili müteşebbis kayıtları ve raporlarının incelenmesi neticesinde geçiş sürecini uzatabilir ya da kısaltabilir. Müteşebbis tarafından organik tarım yapılacak alan bu Yönetmeliğın Ek-1 ve Ek-2 bölümlerinde yer alan girdiler dışındaki girdilerin geriye dönük olarak en az üç yıl kullanılmadığını resmi kurum ve kuruluşlardan alınacak belge ile belgelendirilmesi halinde yetkilendirilmiş kuruluş tarafından **geçiş süreci maksimum bir yıl kısaltılabilir**. Müteşebbis bu belge/belgeleri sözleşme aşamasında yetkilendirilmiş kuruluşa verir. Geçiş süreci, tek yıllık bitkilerde 12 ay, çok yıllık bitkilerde 24 aydan daha az uygulanamaz. (Ref: Org-TR Yön., Md. 8, 1. Fıkrası, c bendi)

) Bir işletmede, organik tarım metodu ile üretilen ürün ile aynı tür ve çeşitten olan ya da bu ürünlerden kolaylıkla ayırt edilemeyen konvansiyonel ürünler bir arada üretilemez. Ancak; (Ref: Org-TR Yön., Md. 8, 1. Fıkrası,  bendi);

1) Çok yıllık bitkilerin üretilmesi durumunda;

Müteşebbisin, işletmenin tamamını en geç beş yıllık plan dâhilinde organik üretime geçireceğini taahhütte bulunması,

Her birimden hasat edilen ürünlerin ayrı ayrı yerlerde tutulmasını sağlayacak önlemlerin alınması,

Yetkilendirilmiş kuruluşun, ürünlerden her birinin hasadından en az 48 saat önce haberdar edilmesi,

Müteşebbisin, hasadın tamamlanmasından hemen sonra, elde edilen ürünlerin kesin miktarı ile ayırt edici özellikleri konusunda yetkilendirilmiş kuruluşu bilgilendirmesi ve bu ürünlerin diğerlerinden ayrı tutulması için gerekli önlemlerin alındığını teyit etmesi hallerinde,

bu alt bendin birinci paragrafında belirtilen geçiş dönemi planı ve müteşebbis tarafından taahhüt edilen önlemler yetkilendirilmiş kuruluş tarafından onaylanır ve geçiş planı her yıl teyit edilir.

2) Tarımsal araştırma yapılması düşünülen alanlar, resmi eğitime yönelik kullanılan alanlar ile tohum, vegetatif üretim materyalleri ve transplantasyon materyallerinin üretileceği durumlarda (1) numaralı

alt bendin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci paragrafında yer alan koşulların karşılanması durumunda,

3) Otlakların otlama amacıyla kullanılması durumunda. (Ref: Org-TR Yön., Md. 8, 1. Fıkrası, ç bendi, 3. altbendi)

Yukarıda belirtilen durumlarda, aynı ürünün organik ve konvansiyonel üretiminin aynı işletmede yapılmasına izin verilir.

d) Bitkisel üretimde bina ve tesislerin temizliği ve dezenfeksiyonu için ülkemiz tarımsal üretiminde genel olarak bu amaçla kullanımına izin verilen girdiler kullanılır.

e) Organik tarımda, topraksız tarıma izin verilmez.

Organik bitkisel üretimde toprak koruma, hazırlama ve gübreleme kuralları

Organik tarımda toprak verimliliği, sürdürülebilirliği, biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi, toprak erozyonu ve sıkışmasının önlenmesi ve toprak ekosistemi aracılığıyla bitkilerin beslenmesi esastır. Organik bitkisel üretimde toprak koruma, hazırlama ve gübreleme kuralları aşağıda belirtilmiştir. (**Ref: Org-TR Yön., Md. 9, 1. Fıkrası**)

a) Yetkilendirilmiş kuruluşça yapılan kontrollerde, müteşebbis tarafından arazide yeterli toprak koruma tedbirlerinin alınıp alınmadığına karar verilir.

b) Organik bitkisel üretimde, gereksiz ve toprakta erozyona neden olacak şekilde toprak işleme yapılamaz.

c) Toprağın verimliliği ve biyolojik aktivitesi aşağıda belirtilen yöntemlerle sağlanır.

1) Çok yıllık ekim nöbeti programı içerisinde baklagil ve derin köklü bitkilerin yetiştirilmesi sağlanır veya yeşil gübreleme yapılır.

2) Organik üretimden gelen hayvan gübresi ya da organik materyallerin tercihen her ikisinin de kompost edilmiş olarak kullanılmasına izin verilir. Tarımsal kaynaklı azotun su kirliliğine neden olmasını önlemek amacıyla, organik bitkisel üretimde kullanılacak toplam hayvan gübresi miktarı 170 kg/N/ha/yılı geçemez. Bu limit sadece; çiftlik gübresi, kurutulmuş çiftlik gübresi, kurutulmuş kanatlı gübresi, kompost edilmiş hayvan dışkısı, kanatlı gübresi dâhil, kompost edilmiş çiftlik gübresi ve sıvı hayvan dışkısı kullanımında uygulanır.

3) Biyodinamik preparatların kullanımına izin verilir.

4) Kimyasal yöntemlerle elde edilmiş azotlu gübreler kullanılamaz.

ç) Organik bitkisel üretim yapılacak alanlarda, (c) bendindeki önlemlere rağmen yeterli toprak verimliliği ve biyolojik aktivitenin sağlanamaması halinde, bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan Organik Tarımda Kullanılacak Gübreler, Toprak İyileştiriciler ve Besin Maddeleri kullanılır. Bu kapsamda ürün kullanılmasının gerekli olduğuna dair kayıtların müteşebbis tarafından tutulması gerekir.

d) Kompost aktivasyonu için, genetiği değiştirilmemiş uygun bitki bazlı preparatlar veya mikroorganizma preparatları kullanılır.

e) Toprak koşulları ile topraktaki veya bitkideki besin maddelerinin yararlılığının artırılması için ülkemiz tarımsal üretiminde genel olarak kullanımına izin verilen genetiği değiştirilmemiş mikroorganizma preparatları kullanılır.

f) (Değişik:RG-10/1/2018-30297) Organik gübre ve toprak iyileştiricilerin üretimi, ithalatı ve piyasaya arzı için Bakanlıktan izin ve belge alınmasını takiben organik tarımda kullanılacak organik gübre ve toprak iyileştiricileri için müteşebbis tarafından yetkilendirilmiş kuruluşa başvurularak sertifika alınır

g) (Ek:RG-10/1/2018-30297) 29/3/2014 tarihli ve 28956 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Organik Kaynaklı Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı, İhracatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik eklerinde tanımlanmayan ancak bu Yönetmeliğin Ek-1’inde bulunan organik gübre ve toprak iyileştiricilerin üretimi ve ithalatı için müteşebbis tarafından Bakanlıktan izin alınmasını takiben yetkilendirilmiş kuruluşa başvurularak sertifika alınır. Bu ürünlerin piyasaya arzı için alınan sertifikaya istinaden Bakanlık tarafından belge düzenlenir.

Organik bitkisel üretimde ekim ve dikim kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 10, 1. Fıkrası)

a) Organik tarımsal çoğaltım materyallerinin özellikleri aşağıdaki şekilde olmalıdır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 10, 1. Fıkrası a bendi)

1) Tohum; genetik olarak yapısı değiştirilmemiş, döllenmiş hücre çekirdeği içindeki DNA dizilimine dışarıdan müdahale edilmemiş, sentetik pestisitler, radyasyon veya mikrodalga ile muamele görmemiş biyolojik özellikte ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilmiş olmalıdır.

2) Fide; organik tohum veya ana bitkiden elde edilmiş ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilmiş olmalıdır.

3) Fidan ve anaç; organik materyallerden elde edilmiş ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilmiş olmalıdır.

b) Tohum ve vejetatif çoğaltım materyali üretiminin haricinde, organik bitkisel üretimde kullanılacak tohum ve çoğaltım materyalleri organik tarım metoduyla üretilmiş olmalıdır. Bu amaçla kullanılacak materyalin tohum olması halinde ana bitki, çoğaltım materyali olmasında ise ebeveyn bitki en az bir nesil, çok yıllık bitki olması halinde ise iki üretim sezonu süresince bu Yönetmelik hükümlerine göre üretilmiş olmalıdır.

c) Organik tohum ve vejetatif çoğaltım materyalinin piyasada bulunmaması halinde, aşağıda belirtilen kurallara uymak koşulu ile fide dışında organik üretim metoduyla elde edilemeyen tohum ve vejetatif çoğaltım materyallerinin kullanımına izin verilir. Bu amaçla;

1) Öncelikle organik tarıma geçiş sürecindeki üretim biriminden alınmış tohum veya vejetatif çoğaltım materyali kullanımına izin verilir.

2) Tohum veya vejetatif çoğaltım materyalinin organik veya geçiş sürecindeki üretim biriminden sağlanmasının mümkün olmadığı hallerde; konvansiyonel tohum ya da vejetatif çoğaltım materyalinin kullanımına izin verilir. .

3) Konvansiyonel tohum ya da tohumluk patatesin kullanılacağı alanlarda Devlet tarafından zirai karantina amaçlı kimyasal uygulama zorunluluğu yoksa bu Yönetmeliğin Ek-2' sinde yer alan ürünler dışında bitki koruma ürünleri ile muamele edilmemiş konvansiyonel tohum ya da tohumluk patates kullanılır.

4) İzinler ürünün ekiminden önce verilir.

5) İzinler yalnızca bir defalık ve bir mevsim için verilir. İzini veren yetkilendirilmiş kuruluş tarafından izin verilen tohum ve tohumluk patates miktarları kaydedilir.

6) Müteşebbis tarafından organik tohum veya tohumluk patatesin ülke içerisinde yeterli miktarda bulunmadığı belgelendirilir.

ç) Organik tarımda GDO'lu çoğaltım materyalleri kullanılamaz. (Ref: Org-TR Yön., Md. 10, 1. Fıkrası, ç bendi)

Organik üretimde bitki koruma kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 11, 1. Fıkrası)

a) Hastalık, zararlı ve yabancı otların mücadelesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 11, 1. Fıkrası, a bendi)

1) Hastalık ve zararlılara dayanıklı tür ve çeşit seçimi yapılır.

2) Uygun ekim nöbeti hazırlanır.

3) Uygun toprak işleme yöntemleri uygulanır.

4) Kültürel, biyolojik ve biyoteknik mücadele metotları uygulanır.

b) Bitki hastalık, zararlıları ve nematodlar ile yabancı otlara karşı yukarıda belirtilen hususların uygulanamaması veya yetersiz kalması halinde bu Yönetmeliğin Ek-2 bölümünde belirtilen girdiler kullanılır. Bu kapsamda ürün kullanılmasının gerekli olduğuna dair belgelerin kaydının müteşebbis tarafından tutulması gerekir.

c) Tuzak ve yayıcılarda kullanılan ürünler için, feromon yayıcılar hariç, tuzak ve/veya yayıcılar bu maddelerin doğaya salınmasını ve yetiştirilen ürünle temasını engelleyecek şekilde olur. Tuzaklar kullanıldıktan sonra toplanır ve imha edilir.

ç) Organik tarımda kullanılmasına izin verilen bitki koruma ürünlerinin onayında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanuna dayanan ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir. Bitki koruma ürünlerinin organik tarımda kullanılmak üzere piyasaya arzında sertifika düzenlenir. Söz konusu bitki koruma ürünlerinin uygulanmasında 3/12/2014 tarihli ve 29194 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi ile dördüncü bölümü hükümleri dikkate alınır.

Organik bitkisel üretim sulama kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 12, 1. Fıkrası)

a) Sanayi ve şehir atık suları ile drenaj sisteminden elde edilen drenaj suları organik tarımda kullanılamaz, gerekli hallerde suyun uygunluğuna yetkilendirilmiş kuruluş tarafından yapılacak kontrollerde karar verilir.

b) Sulama suyu çevre kirliliğine yol açmamalıdır.

c) Sulama, toprak yapısında bozulmaya ve erozyona yol açmamalıdır.

Organik bitkisel üretimde hasat kuralları aşağıda belirtilmiştir. (Ref: Org-TR Yön., Md. 13, 1. Fıkrası)
(Aşağıda belirtilen belgeler ilgili yönetmelik bendindeki **bitkisel üretim** ile ilgili olan belgelerdir.)

a) Organik ürünlerin hasadında kullanılan teknik araç ve gereçlerin ekolojik tahribat ve kirlilik oluşturmaması gerekir.

b) Elle toplama materyalleri ürünün organikliğini bozmayacak yapıda olmalıdır. Toplama materyalleri hijyenik olmalıdır.

c) Müteşebbislerin organik olmayan ürünlerle olası karışma ve değişmelere karşı gerekli önlemleri almaları ve organik ürünlerin tanımlanmasını sağlamaları durumunda, organik ve organik olmayan ürünleri aynı zamanda hasat edebilirler. Müteşebbis ürünlerin hasat günleri, saatleri, devreleri, kabul tarih ve zaman bilgilerine ait kayıtları tutar ve yetkilendirilmiş kuruluşa verir.

Organik mantar üretiminde; kompost yapımında aşağıdaki bileşenleri içeren karışımlar kullanılır. (Ref: Org-TR Yön., Md. 14, 1. Fıkrası)

a) Bu Yönetmeliğin Ek-1 bölümünde yer alan organik tarım metoduyla üretim yapılan işletmeden gelen çiftlik gübresi ve hayvan dışkısı, söz konusu gübrelerin bulunamadığı durumlarda ise, kompostlamadan önceki kaplama materyali ve su hariç toplam içeriğin % 25' ini geçmeyecek oranda bu kısımdaki gerekleri karşılayan çiftlik gübresi ve hayvan dışkısı, **(Ref: Org-TR Yön., Md. 14, 1. Fıkrası, a bendi)**

b) Organik üretim metoduna göre üretim yapılan arazilerden elde edilen saman benzeri tarımsal kaynaklı ürünler,

c) Kimyasal olarak muamele görmemiş torf,

ç) Kesildikten sonra kimyasal muamele görmemiş odun,

d) Doğal yapısındaki toprak ve sulama suyu özelliğindeki su

e) Bu Yönetmeliğin Ek-1 bölümünde kullanımına izin verilen mineral maddeler.

4-EKTE GÖNDERİLEN DÖKÜMANLARIN DOLDURULMASI İLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME

TARIMSAL İŞLETME FORMU (Bitkisel Üretim)

Tek üreticili projelerde doldurulmaz. Bu form **grup sertifikalaması yapılan projelerde**, proje yöneticisi tarafından veya üretici tarafından doldurulması gereken bir formdur. Her üretici için ayrı ayrı doldurulması gerekir. Projeyi yapan firma tarafından her üretici için sadece bir defaya mahsus

doldurulan bu belge, üreticinin kimlik kartı niteliğindedir ve bir nüshası EKOİNSPEKT' everilir. Bu form kontrolden önce tam olarak doldurulur ve dolduran ile bilginin alındığı kişi tarafından imzalanır. Formu doldururken başlıca aşağıda belirtilen hususların dikkate alınması ve form ile birlikte tamamlayıcı olan aşağıda belirtilen dokümanlarında hazır olması gerekir;

Birinci ve ikinci sayfada,

- Üreticiye kod numarası verirken 001XY x=ilçe Y=köy şeklinde veriniz.
- İşletme sahibi ve araziye bakan kişiler farklı ise, iki şahıs arasındaki çalışma sistemini anlatan, kaç yıllığına bakıma verildiğini gösteren; bakım sözleşmesi gibi her iki tarafında imzalamış olduğu dokümanın olması gerekir. Bu formun eki olan örnek dokümanları kullanabileceğiniz gibi kendi formatınızda da dokümanları hazırlayabilirsiniz.
- Hasat miktarı bölümünde ise: Organik olarak yetiştirmeyi düşündüğünüz ürünün hasat miktarını (son iki veya üç yılki), hasat zamanını yazınız.

Tarımsal İşletme Formundaki, imzalanması gereken yerlerin lütfen imzalanmasını sağlayınız, İmza ile birlikte tarih atılması unutulmamalıdır.

Arazi tarihçesi başlıklı tabloda;

- İlk sütunda tarımsal üretim yapılan her araziye bir numara verin. Biz buna **arazi** numarası diyoruz. Böyle bir arazi numarası sadece tek bir tapu için verilebilir. Bu durumda 2. sütuna, sadece ilgili tapu parsel numarasının yazılması gerekir.
- Arazinin tapusuz olması durumunda tapusuz kolonuna "X" yazılır.**
- Hisseli ise, hisseli kolonunun altına "X" yazılır veya hissesiz ise Müstakil kolonuna "X" yazılır.
- Arazinin bu parseline veya tamamına ait muvaffakatname veya kira sözleşmesi mevcut ise bu sözleşmenin bitiş tarihi yazılır. Yandaki kolona da bu parselin gerçek sahibinin adı yazılır.
- Bu arazilerin mevki adlarını tapuya göre ve/veya üreticinin tanımladığı gibi yazınız. Üreticiye ait aynı mevki adında birden fazla arazi olması durumunda üretici tapuda bulunan mevki adı yerine kendisi tarafından arazileri ayırt etmek üzere verilen mevki isimlerini kullanılabilir.
- Arazilerin büyüklüklerini tapu bilgilerine göre yazınız. Dekar, bazı köylerde farklı büyüklükler ile ifade edilmektedir. $1000 \text{ m}^2 = 1 \text{ da}$ dır. $10 \text{ da} = 1 \text{ ha}$ dır.
- Her arazide son 2 yıldan beri yetiştirilen ana ürünleri, ara ürünleri ve alt kültürleri, uygulanan kimyasal sentetik **ve organik** ilaç ve gübrelerin adlarını, kullanım zamanlarını ay ve yıl olarak tam olarak yazınız.
- Organik tarım projesine giren arazilerin karşısındaki kutucuğa "statü" kısmına organik programda olduğu anlamına gelen "O" harfini yazınız. Programda olmayan arazilerde ise konvansiyonel arazi anlamına gelen "K" harfini yazınız.
- Programdaki üretici, **bakımını yaptığı** tüm arazileri bu forma kaydetmelidir. Yani sadece proje sahibi şirketin satın alacağı ürünlerin yetiştirildiği arazilerini değil, tüm arazilerinin kaydedilmesi gerekmektedir. Tabii arazi kendine ait ise kendi tapu bilgilerine göre, başkasına ait ise, onun tapu bilgilerine göre kaydedilmiş olması gerekir.

** : Bu bilgiler sadece 834/2007 sayılı AB Yönetmeliğine göre ereklidir. ORG-TR yönetmeliğine göre her tarımsal işletmenin bakanlığın ilgili kayıt sistemine kayıtlı olma zorunluluğu olduğu için tapusuz arazilerilerin programa alınabilmesi söz konusu değildir.

OPERATÖR PROFİLİ

Bireysel başvuru projeleri için [PR 39 - FR 09 Bireysel Bitkisel Üretici Çiftçi Operatör Profili](#) Formu isimli profil, Grup Başvuru projeleri için [PR 39 - FR 15 Grup Bitkisel Üretim Operatör Profili Formu](#) isimli profil doldurulur.

SÖZLEŞMELER

1) Organik tarım faaliyetleri, müteşebbis ile yetkilendirilmiş kuruluş arasında imzalanan sözleşmeye dayalı olarak yürütülür. Bu sözleşme; tarımsal faaliyetin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacağını belirleyen yazılı anlaşmayı ifade eder. Yetkilendirilmiş kuruluş sözleşme yaptığı müteşebbis ile ilgili bilgileri kırk beş gün içerisinde OTBİS'e kaydeder. (Ref: *Org-TR Yön., Md 5, 1. Fıkrası, b bendi*)

2) 834/2007 sayılı AB Yönetmeliği ve **18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Organik Tarım Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik, Madde 6, 1. Fıkrası, b bendine** göre, proje yapan firma ile tarımsal işletme sahibi arasında 'organik üretim sözleşmesi' bulunmalıdır. Bu sözleşmenin, EKOİNSPEKT'ya en geç kontrol sırasında ulaştırılması gerekir. Bu sözleşme, müteşebbisin EKOİNSPEKT ile yaptığı sözleşme gibi, geçiş tarihini saptamakta da rol oynayacaktır. Bu sözleşmede;

- 834/2007 sayılı AB Yönetmeliği ve/veya 10 Haziran 2005 tarih ve 25841 sayılı resmi gazetede yayınlanan Türk Organik Tarım Yönetmeliğinin tüm değişiklik ve eklerine uygun tarım yapılacağı,
- Tarımsal işletme sahibi; EKOİNSPEKT adına gelen kişiye işletme ile ilgili tüm binalara, depolara, işleme yerlerine vs giriş izni vereceğine, tüm girdileri, alet ve ekipmanları vs incelemede kolaylık sağlayacağına ve tarımsal işletme ile ilgili tüm kayıtları (depo, muhasebe, işletme vs kayıtları) inceleyebileceğine dair izin vereceği belirtilmelidir.

3) Tarımsal işletme üreticinin kendisine ait değil ise: babası veya başka birine ait ise, bu durumda da her ikisi arasında yapılmış sözleşmenin (kira sözleşmesi/bakım sözleşmesi/muvafakat) en geç kontrol sırasında kontrolöre sunulması gerekmektedir.

4) Proje sahibi "müteşebbis" üreticilerle sözleşme yapmanın yanı sıra organik ürünleri işlemeyi düşündüğü fason işleyici, tüccar ile de sözleşme yapması gerekir. Bu soğuk hava deposu olabilir, üretici firma adına ürünü alan tüccar, ürünü işleyen fason işleyici olabilir. Organik tarım kontrolü kapsamında organik ürünün gezdiği tüm birimler kontrol organı tarafından kontrole tabi tutulmalıdır. Bu tip işletmeleri operatör profilinde tanımlamayı ve kontrolü için kontrol organını bilgilendirmeyi unutmayınız.

TARIMSAL İŞLETMEDE YAPILAN AKTİVİTELERİN KAYDEDİLMESİ: NOT DEFTERİ VEYA EKOİNSPEKT GÜNCELLEME "UPDATE" FORMU

Bu grup sertifikalamasında her üretici için veya tek üretici sertifikalamasında, ilgili üretici için tutulması gereken bir kayıttır. Tarımsal işletmelerde yapılan tüm aktiviteler arazi bazında kullanım miktarı, tarihleri belirtilerek kaydedilir. Üreticinin kendisinin tutacağı bir not defterine veya EKOİNSPEKT' nun verebileceği 'update' formuna kaydedebilirsiniz.

- **Güncelleme "Update" formu 3 sayfadan oluşmaktadır.**
- İlk sayfaya satın alınan girdilerin adı, miktarı, cinsi, alındığı yer (gübreler, ilaçlar gibi) , hasat miktarı, organik tarım projesindeki arazilerin, arazi numaraları, toplam büyüklüğü ve varsa konvansiyonel arazilerin toplamı,
- İşletmenin kullandığı tohumları temin ettiği yer (Bir önceki yıl kendisi de üretmiş olabilir veya satın alınmış olabilir), tohumlara ait bilgiler ve belgeler,

- İşletmenin satın aldığı veya kendisinin ürettiği fide ve üretim materyaline ait bilgiler, üretim materyallerinin özellikleri, üretiminde kullanılan girdiler ve bunlara ait belgeler kayıt edilmeli,
- 2. sayfaya organik programdaki arazilerde yapılan tüm aktiviteler, tablonun altındaki kısaltmalardan yararlanarak yazılmalıdır. Kısaltmalara yeni girdileri de ilave edebilirsiniz. Kullanılan gübre miktarı, kükürt, bakır miktarı (pestisid miktarı) gibi bilgilerin arazi bazında yazılması gerekir (burada aynı mevki, statü ve ürün içeren, aynı uygulamanın yapıldığı araziler tek bir sütunda belirtilebilir). Girdiler için her uygulama başına miktar bilgileri de kayıt edilmelidir.
- Notlar kısmında ise kullanılan tüm girdilerin kullanım nedenleri (ne amaçla, neye karşı) yazılmalıdır.
- 3. sayfaya ise tarımsal işletmenin tüm arazilerini (organik ve konvansiyonel) tarımsal işletme formunun arazi tarihçesinde yazıldığı arazi numaralamasına göre yazılmalı ve projede olan arazilerin karşısında bulunan statü kutucuğuna sertifikalama derecesini belirtilmelidir.
- D* geçiş tarihi EKOİNspekt tarafından belirlenir ve arazi tarihçesine yazılır.
- Konvansiyonel olarak yönetilen araziler için ise yapılan uygulamaların da ürün sütununda belirtilmesi gerekmektedir.

ARAZİ PLANI ÇİZİLRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Üreticinin adı soyadı ve kod numarasının yazılması,
2. Planı çizenin parafı ve çiziliş tarihi,
3. Arazi numarası ve arazinin büyüklüğü,
4. Mevkii,
5. Plan, araziye bilmeyen birinin yalnız gidince bulabileceği şekilde çizilmelidir. Örneğin çizerken arazinin olduğu yerdeki büyük bir ağaç, bir bine ve yol, derenin çizilmesi gibi. Plandan yön belirlenebilmelidir.
6. Arazinin içindeki ürün dağılımının gösterilmesi. Örneğin incir bahçesi ise incirler sıraya mı dikilmiş veya gelişi güzel mi dikilmiş, içinde başka kültür var mı? Bunların hepsinin çizilmesi gerekir.
7. Çit bitkisi varsa bunların çizilmesi. Örneğin Anadolu'da genelde sınırda kavak ağaçları bulunuyor.
8. Komşu arazilerle projedeki arazi arasında mesafe olup olmadığı veya ne kadar olduğu belirtilmeli, bulaşma riski olan kısımlar yeşil kalemle çizilmelidir. Bu husus özellikle diğer araziden kontaminasyon riskinin ne ölçüde olduğunu algılamak için önemlidir. Bu bağlamda örneğin; komşu arazide meyvecilik yapılıyorsa, ağaçların sınıra uzaklığı çizilerek gösterilebilir.
9. Komşu arazide ekilen ürünün ne olduğu ve komşu arazinin organik programda olup olmadığının belirtilmesi.
10. Her üreticinin arazi planının yanı sıra bölgesel, köy bazında da krokinin çizilmesi gerekir. Kroki ile o köydeki veya o bölgedeki organik arazilerin dağılımı, kimlere, hangi arazilerin ait olduğunun görülebilmesi gerekir. Köye giriş yolları belirtilmeli. Krokidən arazilerin hangi mevkilerde nasıl dağıldığının ve o bölgeye nasıl gidilebileceğinin görülebilmesi gerekir.
11. Arazi planlarının her bir üretici için kontrolden önce hazır olması gerekir.
12. Yukarıdaki bilgilerle güncellenmesi kaydıyla, arazi planları <https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/> adresinden de alınabilir.

5-ORGANİK TARIM UYGULAMALAINDA DİKKAT EDİLECEK KONULAR

TOHUM ve FİDE TEMİNİ VE KULLANIMINDA DİKKAT EDİLECEKLER

Kullanılacak tohumun öncelikle organik olması gerekiyor. Organik tohumun bulamadığınızı kontrol organınıza beyan etmeniz durumunda (bu durumda EKOİNspekt'ya) ancak **konvansiyonel+ilaçsız** tohum kullanabilirsiniz. Organik Tohum için Asgen şirketine ve Atatürk Bahçe Kùltürleri Araştırma

Enstitüsüne <http://www.arastirma-yalova.gov.tr> gibi başvurabilirsiniz. Sözkonusu tohumları üretilenlerse ancak stoklarında kalmamış ise, organik tohumun stoklarda mevcut olmadığına dair yazılı ifadenin EKOİNSPEKT iletilmesi gerekir. Ancak söz konusu yazının ışığında konvansiyonel, ilaçsız tohum kullanımınıza izin verilebilir.

Her durumda satın alım faturası saklanmalı ve üzerinde tohumun kalitesi (ilaçlanmamış tohum, konvansiyonel veya organik tohum gibi) ile ilgili bilgi bulunmalı. **Bu bilgiler sonrada elden yazılmış olmamalıdır.** Fatura düzenlenirken ne ile yazılmış ise, tohumun kalitesi ile ilgili bilgilerde aynı şekilde yazılmış olmalıdır. Başka üreticilerden tohum satın alınmışsa, tohumu satanın muhakkak aynı şekilde beyanının olması gerekir. Bu arada da bir sonraki yıl için tohumluk ayrılmalı ve ayırdığı tohum cinsi ile miktarının kaydını tutmalıdır.

Diğer çok önemli konu ise GDO (genetiği değiştirilmiş organizmalar) riski olan ürünler: Kısmen veya tamamen GDO' lardan elde edilen, GDO içeren veya GDO' lardan oluşan gıda, yem, gıda katkı maddesi, bitki koruma ürünleri, gübreler, toprak düzenleyiciler, tohumlar, mikroorganizmalar, hayvan sağlığı için kullanılan ürünler ve hayvanlar organik tarımda kullanılamaz. **(Ref: Org-TR Yön., Md.5, 1. Fıkrası, d bendi)** Mısır, kolza, pamuk, soya, ve patatesten üretici şirket tarafından onaylanmış tohumun GDO' lu olmadığına dair yazının bulunması gerekmektedir. **(Ref: Org-TR Yön., Md.5, 1. Fıkrası, e bendi)** Bunun için ilgili formu EKOİNSPEKT' dan isteniz. Sadece ilgili formdaki gibi onayın olması Yönetmeliklerce talep edilmektedir. Aynı zamanda EKOİNSPEKT GDO analizini yaptırmak için numune de alabilir. Bu sebeple kontrol sırasında muhakkak bu riski grup ürünlerin tohumunun bulunması gerekmektedir.

Fidelerin ise organik olarak yetiştirilmesi ve yetiştirildiği yerin de kontrol organı tarafından kontrol edilmesi gerekmektedir. Fideler, organik sertifikalı olmalıdır. Konvansiyonel fide veya herhangi bir yerden satın alınan (Pazar gibi) kullanılmaz. Eğer başka bir yerden organik fide satın alınırsa, sertifikası ile birlikte satın alınmalıdır. **(Ref: Org-TR Yön., Md.10, 1. Fıkrası a bendi 3. alt bendi)**

GÜBRELEME HUSUSUNDA

Organik tarımda kullanılabilen gübreler yönetmeliklerin ek kısımlarında (TR Yönetmeliği ek 1, AB Yön Ek I) belirtilmiştir. Ancak müsaade edilen herhangi bir gübre kullanımından önce mutlak suretle EKOİNSPEKT' dan onay alınmalıdır.

Organik tarım metodunda gübreleme olarak öncelikle tavsiye edilen hayvan gübresi kullanımıdır. 2007/834 sayılı AB ve TR Yönetmeliğine göre kullanılacak hayvan gübresinin ekstansif (yoğun olmayan) hayvancılık işletmelerinden temin edilmesi gerekmektedir. Hayvanları yılın çoğu zamanında serbest gezinen, otlayabilen, fazla sanayi yemi tüketmeyen dağ köylerindeki hayvancılık işletmeleri ekstansif hayvancılığa örnek olmaktadır. Yine aynı yönetmeliğe göre, kullanılan hayvan gübresinin, yılda hektara en fazla 170 kg saf azota tekabül etmesi gerekmektedir. Genel olarak 1 ton kuru hayvan (büyükbaş/küçükbaş) gübresinde 5–6 kg saf azot olduğu kabul edilmektedir.

Hayvan gübresi dışında, **AB Yönetmeliği 889/2008' in EK I kısmında** listelenen girdiler yine orada belirtilen koşullar dâhilinde gübre olarak kullanılabilirler. Türk Yönetmeliğinde ise EK1'in dikkate alınması gerekir.

Kullanılması düşünülen gübrelerin EKOİNSPEKT' ya kullanımdan önce yazılı olarak, etkili maddesi ve üretici şirketi de belirterek bildirilmesi ve EKOİNSPEKT' dan kullanım için onay alınması gerekmektedir.

Organik üretimde kullanımına izin verilen bitki koruma ilaçları **AB Yönetmeliği 889/2008' in EK II kısmında** de Türk Yönetmeliğinde ise Ek2'de belirtilmiştir. Buradaki etkili maddeli girdilerin kullanımına izin verilmektedir. Siz, kullanmayı düşündüğünüz bitki koruma ilaçlarını saptadıktan sonra, henüz kullanmadan önce (planlama aşamasında iken) kontrol organına bildiriniz ve onun onayını alınız. Türkiye'de ruhsatlı olmayan ilaçların kullanımını Tarım Bakanlığı yasaklamıştır.

Kullanmayı düşündüğü pestisidleri (ilaçlar, tuzaklar, bitki besleyicileri) EKOİNSPEKT'ya kullanımdan daha önce (planlama aşamasında) yazılı olarak, etkili maddesi ve üretici şirketi de belirterek bildiriniz ve EKOİNSPEKT'dan kullanım için onay alınız.

GEÇİŞ SÜRESİ KISALTMA İÇİN

Üreticiniz veya siz organik üretime karar verdiğiniz/veya projenin başladığı yıldan önceki 3 yıl içinde de organik üretim yapılan arazilerde kimyasal-sentetik girdi kullanmadıysanız ve süre içerisinde yönetmeliğe uygun tarım yapıldığını düşünüyorsanız ediyorsanız, lütfen EKOİNSPEKT'dan **FR 35** formunu **"geçiş süresi kısaltma başvuru formu"** nu isteyiniz. Bu formu ekleri ile birlikte doldurduktan sonra kontrolden en az 10 gün önce EKOİNSPEKT 'a gönderiniz.

- Üreticinin beyanı,
- Üreticinin beyanını onaylayan resmi kurum yazısı –ilgili Tarım İl veya İlçe Müdürlükleri, Orman Bakanlığı, Valilik, Belediye v.b. -(Bu belgede, söz konusu arazilerin mevkii, tapu parsel no, büyüklüğü, ürünler, üretici adı, soyadı, TC kimlik numarası, arazilerde son 3 yıldır organik tarımda izin verilmeyen girdi kullanımının olmadığı ve bunun dayandırıldığı kontrol sistemi-arazinin ekilmiyor olması, baraj havzası olması, v.s.- belirtilmelidir). Ayrıca EKOİNSPEKT Geçiş Süreci Kısaltma Başvuru Formu (Lütfen EKOİNSPEKT dan isteyiniz) doldurularak bu formda adı geçen ek belgeler EKOİNSPEKT'e iletilmelidir. Bu belgeler sertifikalama statüsünü saptamakta yardımcı olacaktır.

TÜRK YÖNETMELİĞİ GEREĞİ KONTROL ORGANI İLE YAPILAN SÖZLEŞME İLE BİRLİKTE İSTENEN KAYITLAR

TÜRK YÖNETMELİĞİ GEREĞİ KONTROL ORGANI İLE YAPILAN SÖZLEŞME İLE BİRLİKTE İSTENEN DİĞER KAYITLAR

Aşağıda belirtilen evrakları olmayan üreticileri Türk organik tarım Yönetmeliği gereği kontrol edememekteyiz.

Lütfen en geç kontrol sırasında hazır bulundurunuz. Aksi halde üretici kontrolü yapılamaz.

Bunlar başlıca;

1. Her üreticinin ÇKS

2. Sözleşmeler:

- a. Proje sahibi şirket ile üretici arasında,
- b. Proje sahibi şirketle, fason işleyici arasında,
- c. Proje sahibi şirket ile üretim alanında bulunan diğerleri: tüccar, soğuk hava deposu, depo sahibi arasında gibi

Örnek sözleşmeleri EKOİNSPEKT'dan isteyebilirsiniz.

İşletme tarafından tutulan kayıtlarda dikkat edilecek hususlar

Tarımsal işletme tarafından tutulan tüm kayıtlarda: fatura, sevk irsaliyesi vb. malın kime ait olduğu, sertifikalama derecesinin, hasat yılının (organik, geçiş dönemi gibi) yazılması gerekir. **Müstahsil makbuzlarında sertifikalama derecesi yazılacaktır.**

6. MÜŞTERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ, YETKİ ve SORUMLULUKLARI

- Müşteri, EKOİNSPEKT tarafından iletildiğinde belgelendirme şartlarında yapılan değişikliklerin uygulanmasından sorumludur. Böyle bir değişiklik olduğunda, konuyla ilgili olarak müşterinin başvuru formunda belirttiği tebligat adresine ve e-posta ile bir bilgilendirme gönderilecektir.
- Müşteri belgelendirmede esas alınan standardın şartlarını her zaman karşılamayı taahhüt eder. Belgelendirmenin devam eden üretime uygulanması durumunda belgelendirilmiş olan ürünün ürün şartlarını karşılamaktan sorumludur.
- Müşteri, denetim esnasında EKOİNSPEKT'e, kendisine veya taşeronuna ait her türlü bilgiye ve kayda; arazi, üretim alanı, depolar, ürün işleme tesisleri, işçi barınakları, ilgili ekipman gibi tüm tesislere ve kişilere sınırsız, tam erişim yetkisi vermekten sorumludur.
- Müşteri kendisine akseden şikayetlerle ilgili çalışmalar yapmaktan, şikayetlerin kayıtlarını dokümanete etmekten, bu şikayetlere ve belgelendirme şartlarına uygunluğu etkileyecek, ürünlerde tespit edilen kusurlara karşı uygun faaliyetleri gerçekleştirmekten ve gerçekleştirdiği faaliyetleri dokümanete etmekten ve bunlara ait kayıtları ve bilgileri EKOİNSPEKT denetiminde hazır bulundurmaktan sorumludur.
- Müşteri gerektiğinde, EKOİNSPEKT yetkilisi/kontrolörü ile birlikte veya münferiden EKOİNSPEKT, Akreditasyon Kurumları (Örn: TÜRKAK) ve T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı gözlemcilerinin katılımına izin verir.
- Müşteri belgelendirme kapsamına uygun olarak belgelendirme ile ilgili taleplerde bulunabilirler.
- Müşteri, ürün belgelendirmesini / sertifikayı EKOİNSPEKT'in adını lekeleyecek şekilde kullanamaz ve ürün belgelendirmesi / sertifika ile ilgili olarak EKOİNSPEKT'in yanıltıcı ve yetkisiz olarak kabul edebileceği herhangi bir açıklamama yapmaktan sorumludur.
- Müşteri, sertifikanın askıya alınması, geri çekilmesi veya sonlandırılmasıyla birlikte belgelendirmeye herhangi bir atıf içeren tüm reklam unsurlarının kullanımına son vermekten, sertifikayı iade etmekten ve gerekli olan diğer önlemleri almaktan sorumludur.
- Müşteri, belgelendirme dokümanlarını ve sertifikayı üçüncü taraflara temin etmesi halinde, dokümanların bütünlük içerisinde çoğaltılmasından sorumludur.
- Müşteri, uygunluk işareti ve/veya Organik Tarım Logosu kullanımı ve etiket kurallarına uyması gerekmektedir. Müşteri, broşürler veya reklam gibi iletişim ortamlarına ürün belgelendirmesine / sertifikaya atıf yapması durumunda, EKOİNSPEKT web sitesinde yayınlanmakta olan „Belge ve Logo Kullanım Şartları“na ve 18.8.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik şartlarına uymaktan sorumludur.
- Müşterinin, belgelendirme şartlarına kendi uyum kabiliyetini etkileyebilecek aşağıdaki değişiklikler (örn: Yasal, ticari, kuruluş statüsü veya sahiplik; organizasyon ve yönetim (örnek olarak kilit yöneticiler, karar vericiler veya teknik kadro); ürün veya üretim yönteminde değişiklikler; iletişim adresi ve üretim yerleri, kalite yönetim sistemindeki büyük değişiklikler) hakkında EKOİNSPEKT' i gecikmeksizin bilgilendirmekten sorumludur